

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

A brassói nagygyűléshez

Hozzászólás a „Brassó tanúságai” című vezérolkhoz

Tatarescu kisebbségi államtitkár már gy félt évtől előtt csalhatatlan bizonyossággal megállapította, hogy a brassói gyűlés előtti Magyar Pártnak a magyar kisebbségi nemettséghez semmi köze.

Jorga professzornak is méltó volt a elháborodása ama hallatlan tény felett, hogy az erdélyi püspöki kar önmagát a nagyság szószólojának, vallási és iskolai ügyekben közbenjárójának feltolni mészeli.

Természetes, hogy ily és ehhez hasonló nyilatkozatokat igen sokan helyesnek találják, mert hiszen a kisebbségek érdekeit mindig nagy és elismerésre érdemes méltósággal kezelő Tatarescu államtitkár álláspontja teljes joggal számíthat elfogadásra; elsősorban érthető ezen helyeslés azoktól, kik a közéleti szereplésből óhajtották részüket kivenni.

A tehetetlenség vádja különösen aktuális és alkalmas a mai rózsás időkben, midőn a vezetés szervezési munkálatai nemcsak kivételes intézkedésekkel, úgy mint gyűlekezési, szó- és sajtószabadság széliskörü kiterjesztésével, hanem a kisebbségi sajtó egy részének nem éppen barátságos magatartásával könnyítették meg.

Ez volt a brassói nagygyűlést megelőző helyzet, melyet fentjelzett cikk úrója tárgyilagos soraiból kifejtett.

Igaz ugyan, hogy ezen tényállás meglehetősen közismert volt és utólagos leírása feleslegesnek látszik akkor, midőn a cikkíró úr oly nagy és fontos megállapításokat tesz, melyekkel szembeállni mégis merészelné próbálók, dacára annak, hogy egyszerű műszaki ember létemre egyenlően fegyverrel kell küzdenem egy írómber gyakorlott tollával szemben.

Cikkíró úr miután megállapítja a nagygyűlés többségének terrorisztikus magatartását, melyet, mint jelen nem lévő, egész tárgyilagossággal megtehetett, eldönti a nagygyűlés illetékességét is.

Szerinte a nagygyűlés nem volt egyéb, egyes klikkek, a régi magyar politikának nem is vezető, de soraink ritkulása folytán közlegényi sorból előrukkolt veteránjainak mandátum nélküli kirándulásánál.

Hibáztatja, hogy képviselők helyett kiküldöttek utaztak Brassóba, elfelejtve ugyanakkor hozzátenni, hogy senki sem akadályozta meg a Cikkíró úr általi képviselőket, hogy mint kiküldöttek a nagygyűlésen szívesen megjelenve, fáradságot és költséget nem ismerve, a közös munkában való részvételüket követeljék.

Követendő példaként állítván egyik aradi újságállalat által megrendezett „képviselőválasztást”, nem tartja méltánylatannak, hogy a lapot nem olvasó magyar kisebbség szintén nem lett volna képviselve... azt pedig teljesen számításon kívül hagyja, miszerint ha a kiküldöttek is oly nagy számban jelentek volna meg, mint az aradi képviselők, akkor a nagygyűlés a résztvevők teljes hiánya folytán „elvont fogalomná” alakult volna.

Hogy bizonyos Deutsch kalotaszegi magyar ügyvéd felháborodást keltő hozzászólása milyen alapos és indokolt volt, álljon itt a Magyar Kisebbség utolsó számában dr. Jakabffy Elemér tollából megjelent közleménynek egyik bekezdése: „Aki végienézett a brassói vigadó termében szorongó másfélezer emberen, az — ha szeméi elé az elfogultság fátyolt nem vont — láthatta: itt egy egész nemzet a maga társadalmi és vallási tagozódásával képviselve van. Akit a gyűlölködés harsonái meg nem siketítettek, hallhatta, hogy a székely földműves, a magyar telepesszázda, az ipari munkás, a kis- és nagyiparos, kis- és nagykereskedő, bankigazgató, középirtokos és a nyolcszáz éves ősi birtok tulajdonosa, a református püspök helyettese, a Katolikus Népszövetség alelnöke, az unitárius tanár és a zsidó ügyvéd felszólalásában mind egyet akar használni a szent nagy ügynek, a kisebbségi magyar nemzet politikai szabadságának.

Ezután a gyűlés után csak gúnyos mosolyt hozhat ajkainkra, ha bármely oldalról tagadásba veszik, hogy a Magyar Párt Románia egész magyarságának hivott egyetemes képviselője, csak nevetünk, ha azt halljuk, hogy ez a pártélet csak egy kicsiny magáncsoport próbálkozása, hogy visszaszerezze elvesztett hatalmát.

Szabadjon a zsarnokoskodó elnök védelmére megemlítenem, miszerint a marosvásárhelyi tanár nyugodtan bizonyíthatná, hogy az érettségű tett ipariskolai haligatók képzettségük hiányossága folytán a munkafelügyelők követelményeinek nem képesek megfelelni és csakis a tárgytól való eltérésért vonatott meg a szó.

Németország nem lép be a Népszövetségbe

Berlinből jelentik: A már sokszor ismertett német jegyzék, melyet a Népszövetséghez intézett, rámutat arra, hogy a hatvanmillió lakossága és kétezer kilométeres tengerparti Németországnak száz ezer főnyi hadserege van és a modern haditechnika eszközei teljesen hiányoznak, hogy az erődtímenyek le vannak rombolva, a hadiipar meg van szüntetve, ellenben a nyolcmillió és tizenegymillió lakossága szomszédállamok egyike nyolcvanezer és kétszázharmincezer főnyi, a másik hétszáz ezer főnyi hadsereggel és a legmodernebb, hatalmas felszereléssel rendelkezik. Ha a Népszövetség végrehajtana az európai leszerelést, annak szintje mindig felülmúlna a német állományokat.

Miután a jegyzék részletesen kifejti, hogy az egyes európai államok fegyveres állománya közt jelenleg minő lehetetlen helyzet áll fenn, hangsúlyozza, hogy Né-

metország az erősen felfegyverzett Európa közepén a teljes katonai bénultság állapotában van és a területére történő esetleges katonai betörés ellen teljesen képtelen hatáson védekezni. Ilyen betörés esetére Németország teljesen a Nemzetek Szövetsége tagjainak katonai védelmére volna utalva, anélkül azonban, hogy ezek a védelemnyújtásra kényszeríthetők volnának. Németország ezenkívül a legtöbb esetben szinte predestinálva volna arra, hogy európai népek harcainak színtere legyen.

Ezekre a nehézségekre való tekintettel a nemzetközi konfliktusok esetére a német birodalomnak lehetőséget kell nyújtani arra, hogy aktív részvételének mértékét maga határozza meg. Ellenkező esetben a Nemzetek Szövetségébe való belépésével kényszerítve volna arra, hogy a felfegyverzett nép végső védelmi eszközéről, a semlegességről is lemondjon.

A magyar ellenzéki blokk bűnvádi feljelentése a választások ellen

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés bíráló bizottsága tegnap délután két órakor hirdette ki ítéletét a megtámadott tarpai mandátum ügyében. Az ellenzéki blokk több képviselője tudvalevőleg a választási szabálytalanságok alapján Zsirkay János megválasztásának érvénytelenítését kérte. A bíráló bizottság azonban a panaszt elutasította és Zsirkay Jánost végleg igazolt nemzetgyűlési képviselőnek jelentette ki.

A demokratikus ellenzéki szövetség ezenkívül elhatározta, hogy a nagyatádi választási biztos ellen büntetett képező állítólagos bűncselekmény miatt megteszi a feljelentést a kaposvári királyi ügyészségen. A feljelentést a blokkhoz tartozó több nemzetgyűlési képviselő irta alá. Részletesen kimutatják a feljelentésben, hogy a választók szavait egészen mellékes okokból töltötték el az ajánlási joguktól. Külön feljelentést tett Lipcsey Miklós, a volt romhányi

képviselő-jelölt, a romhányi főszolgabírónál, Boros csendőrtisztet és őttagu járórt személyes szabadság megsértése és hivatalos határolmal való visszaélés címén.

A hitelezőknek több, mint nyolcvan százaléka elfogadta dr Löblé egyezségi ajánlatát

Tegnap délelőtt befejeződött a Löblé-szeszgyár kényszer egyezségi tárgyalása. A Löblé-szeszgyár kényszer egyezségi kérelme felülnést kellett annak idején az egész erdélyi közgazdasági életben, éppen ezért megnyugvással konstátálható, hogy a szeszgyár meg egyezhetett a hitelezőivel és további működése elé most már nem gördül akadály.

A kényszer egyezségi tárgyalást dr Tóth Kálmán delegált csődbíró vezette. A tárgyalás megkezdésekor dr L á n c z i József két állítólagos hitelező: a Győri Szeszgyár és a Sternberg Lázár-cég nevében kérte a kényszer egyezségi tárgyalás elhalasztását, mert ez a két cég nem szerepel a hitelezők listáján. A bíróság azonban elutasította ezt a kérést.

Ezután dr Egri Gergely, a vagyonfelügyelő jelentést olvasta fel.

— Amikor a megbízatást megkaptam — mondja a jelentés —, elsősorban is biztosította a gyár további üzemét. A kincstár, amely szeszdó-hitel címén nagyobb összeget követelt, előbb nehézségeket támasztott, de aztán beleegyeztek az üzem további folytatásába. A mérleg elkészítésénél állandóan jelen volt és annak minden adata megfelel a valóságnak. Tény az is, hogy dr Löblé a saját üzemén kívül nem foglalkozott más üzletekkel, nem tőzsdézett és nem valutázott. A kényszer egyezségi kérése a súlyos gazdasági helyzet következménye.

Elmondja még a vagyonfelügyelő, hogy a Győri szeszgyár és a Sternberg-cég követelésének jogosságát nem lehetett megállapítani.

Rámutat a vagyonfelügyelő jelentése a gyár súlyos helyzetének okaira. Dr Löblé 15 millió lelt fektetett be egy malom és marhahizlalo felépítésébe és az összeg tekintélyes része után havi 3—4 százalékos kamatot fizetett. Ezeket a terheket természetesen nem bírhatta ki a súlyos gazdasági helyzetet amúgy is alaposan érző üzem és ez vezetett arra, hogy Löblé kénytelen volt fizetési halasztást kérni.

Dr Löblé ezután letette az esküt a mérleg valódiságára és megkezdődött a hitelezők szavazása.

Néhány követelést, mint olyat, amelynek jogossága nincs tisztázva, nem fogadott el Löblé jogi képviselője.

Az Economia, a Frontiera-bank és néhány kisebb hitelező a kényszer egyezségi ellen szavazott, a hitelezőknek azonban több, mint nyolcvan százaléka elfogadta az ajánlatot, amely szerint dr Löblé négy részletben, a törvényes kamattal mellett, teljes összegében megfizeti tartozását.

A kényszer egyezségi eljárás ezzel befejeződött.

Két jegyzőkönyv

Jegyzőkönyv.

Felvétetett 1924. december 21-én, délután 7 órakor Nagyváradon, az Ulpia (Emke) kávéházban a Pelle György és Kőszeghy József urak között felmerült lovas ügyben. Jelen vannak: Pelle György úr részéről Peredy György és Iványi Ferenc József urak, Kőszeghy József úr részéről dr Mangra Demeter és Urszinyi Pál urak.

Pelle György úr megbízottjai megfelelő elégtételt kérnek Kőszeghy József úr megbízottaitól, mert Pelle György úr édesanyját Kőszeghy József úr, hivatalos helyiségéből goromba szavakkal kiutasította és megtagadta tőle egy idős uriaszonynak kijáró tiszteletet.

Kőszeghy József úr megbízottai elismerik, hogy a fenteli sértéseket elkövette és ezért hajlandók megfelelő elégtételadásra, azonban kifogásolják az eljárás módját, mert hivatalos ügyben, hivatalos helyiségben, hivatalos személy részéről történt a sértés és kéri, hogy az illetékes felettes hatósághoz benyújtandó panasszal intézzessék el az ügy, ahol remélik, hogy a kellő és megfelelő elégtételadás nem fog elmaradni. Annnyival is inkább, mert az érvényben levő fegyelmi szabályzat szabályozza a jogviszonyt a tisztviselők és a jogkereső felek között.

Pelle úr megbízottai a felajánlott módot nem fogadják el, mert egy uriaszony nyál szemben elkövetett súlyos sértésekért, amelyeknek Prodan dr ügyész úr is tanuja volt és azok miatt felháborodását fejezte ki, a sértett fél fia választja meg az elégtétel módját és mérvét és egyetlen békés elintézésnek proponálják, hogy felük tanuk előtt kérjen bocsánatot özv. Pelléné öngagságától.

Kőszeghy úr megbízottai hivatkozva a köztisztviselők fegyelmi szabályzatára, csak azt az elégtételt hajlandók megadni, amit ilyen esetekben a szabályzat rendelkezései előírnak. Így tehát szolgálati úton megbízónk hajlandó lesz a megfelelő bocsánatkérésre, ha viszonzásul Pelléné öngagsága kinyilatkoztatja, hogy azzal a kijelentésével, hogy „úgy látszik itt Agárdi úrnak van igaza” nem volt szándékában meggyanusítani.

Pelle úr megbízottjai ezt az elintéztést nem fogadják el és fegyveres elégtételt kérnek.

Kőszeghy úr megbízottai 24 órás haladékot kérnek, hogy az újabb elégtételadásra nézve felükkel érintkezésbe lépjenek, aminek megadása után a megbízottak abban állapodnak meg, hogy 1924. december 22-én, délután 7 órakor ugyanazon helyen újból összejönnek.

Kelt, mint fent.

Peredy György Mangra Demeter
Iványi Ferenc József Urszinyi Pál.

Folytatólagos jegyzőkönyv felvéve Nagyváradon 1924. december 22-én este 7 rakor az Ulpia-kávéházban a Pelle György és Kőszeghy József urak közt felmerült lovas ügyben. Jelen vannak Dr Mangra Demeter és Urszinyi Pál urak, mint Kőszeghy úr megbízottjai; Peredy György és Marton István urak, mint Pelle György úr megbízottjai.

Kőszeghy úr megbízottai kijelentik, hogy megbízójuk a mai nap folyamán özv. Pelléné öngagságához intézett levélben bocsánatot kért öngagságától az elkövetett sértésért, úgy amint ezt a sértett fél által átvett levél igazol. Miután pedig szolgálati ügyről lévén szó, megbízójuk az esetet bejelentette felettes hatóságának a polgármester úrnak, aki az özv. Pelléné öngagságához intézett átiratban szintén bocsánatot kért, mint hivatalfőnök az alantas tisztviselője által hivatalos hatáskörben özv. Pelléné öngagságával elkövetett sértésért, amely átiratot Pelléné öngagsága kezhez is vette.

Megbízottak úgy megbízójuk, mint saját nevükben kijelentik, hogy a sértő fél meggyőződésük szerint a kodex szabályainak is megfelelően eleget tett a sértett fél óhajának akkor, amikor úgy ö maga személyesen, mint felettes hatósága a történt dolgokért bocsánatot kértek és mely sajnálkozásukat fejezték ki írásban a történetek fölött.

Pelle György úr megbízottai hivatkozva arra, hogy az anyán elkövetett sértés tetteles sértésnek tekintendő, a Clair kodex szerint kijelentik, hogy ugyanazon kodex 25. §. értelmében és saját meggyőződésük szerint is csak akkor vehetik be-

Reprezentatív Grafikai kiállítás
HEYMANN a KERTBEN

Nyitva: d. e. 10-1-ig. d. u. 4-8-ig.

DOROTHEUM
Premontrei gymnaziumban.

Szerdán d. e. fél 10 órakor
az utolsó ünnepi árverés

APOLLÓ MOZGÓ

Még ma, szerdán. A szezon legnagyobb slágere!

Közkívánatra **A CSATA** Közkívánatra

Claude Fariere világhírű regénye 8 felvonásban.
A főszerepekben: Sessue Hayakawa és Tsuru Aoki

Karácsonyi és ujévi olcsó vásár!

A legolcsóbbnak elismert árainkból csak e hó végéig **10%** árkedvezményt adunk. — Mindenkinek saját érdne vásárlásait cégünknel eszközölni

AU PRINTEMPS (volt MISSIR) cég.

A háztulajdonosok tiltakozása a vízdíjak emelése ellen

Ismeretes, hogy a város vízvezetési és csatornázási üzeme — a már kiadott hirdetmény szerint — két-két százalékkal emelte a vízdíjakat és ilyen formán a vízdíjat a nyers házber után 12 százalékban, a csatornázási díjat ugyancsak a nyers házber nyolc százalékában állapították meg. Ez a fölemelés egy-ként sújtja a háztulajdonosokat, mint a lakókat.

A háztulajdonosok szövetsége ebben a fontos kérdésben tegnap délután végrehajtó bizottsági ülést tartott, ahol tiltakoztak a víz, illetve csatornázási díjak fölemelése ellen. Egy memorandumot szerkesztettek és mutattak be a tegnapi ülésen, amelyet Popovici Miklós dr. prefektus elé terjesztettek. A memorandum szövege a következő:

Prefektus Ur!

A városi vízvezetési és csatornázási üzem igazgatósága által közzétett hirdetmény szerint a városi vízműüzem a százalékos víz- és csatornázási díjakat ismét 2-2 százalékkal emelte és ekként a vízdíjat a nyers házber 8%-ában állapította meg.

Emelte továbbá az állandó tételekben fizetendő díjakat is akként, hogy a fürdőcsap után az eddigi évi 300 lei helyett 640 leit, a klozet és pisoire után az eddigi 120 lei helyett évi 280 leit, a külön csap után pedig az eddigi évi 60 lei helyett 160 lei állandó díjat állapított meg.

Végre pedig elrendelte, hogy mindezen, az üzemigazgatóság által 1924. dec. 20-án meghirdetett díjak 1924. november 1-től visszamenőleg fizetendők.

A víz- és csatornázási díjak emelése nem a háztulajdonosok, hanem általában az összes polgárok sérelmét képezi és a háztulajdonosokat, mint ilyeneket legfeljebb annyiban érdekli, hogy a városi szabályrendeletek által rájuk utalt megbízatás folytán a háztulajdonosok a város ezen üzemei kényszerű adósszédőiként jelentkeznek.

Ennek ellenére, mint a polgárok igen nagy részének képviselete, felemeljük tiltakozásunkat a polgárok ezen újabb súlyos megterhelése ellen és újlag hangoztatjuk, hogy a városi vízműüzem nem egy üzleti vállalkozás, amelynek mindenáron növekedem elérésére kell törekednie, hanem a városnak egy olyan közérdekű és altruisztikus intézménye, mely üzemét folytatni tartozik akkor is, ha azt ráfizetéssel is eszközölné.

Tisztelettel utalunk arra, hogy a városi vízműüzem a vízszolgáltatás ellenértéke fejében már eddig is jóval nagyobb díjakat szedett a polgároktól, mint amennyit az összes kincstári adók, valamint az ezek után az államnak járó községi, városi és megyei adók kitétek.

Utalunk arra, hogy míg a kincstár részére kötelezett szolgáltatások alapját képező jövedelmeket az adótörvények egyszerre 5 évi időtartamra állapították meg és ekként a kincstár részére eszközölt szolgáltatások a bérjövödelmek változásait figyelmen kívül hagyják, addig a vízműüzem évről-évre állapítja meg az alapot képező bérjövödelmek mennyiségét és ekként jövedelme évről-évre horribilisán növekszik.

Utalunk arra, hogy a vízműüzem igazgatósága éppen ezen évről-évre növekedő jövedelmek figyelembe vételével szállította le 1924. aug. 1-től kezdődőleg a vízdíjszázalék kulsát az addigi 12%-ról 10%-ra, a csatornázási díjakat az addigi 8%-ról 6%-ra és ennek folytán a polgárok előtt teljességgel érthetetlen, teljességgel megfajthetetlen az, hogy egy negyed év elmúltával ugyanezen vízdíjaknak az előbbi % kulsókra visszaállítása és emellett az

állandó összegekben fizetendő díjtételeknek 120 és illetve 130 %-kal növelése vált volna szükségessé.

Sérelmesnek tartjuk a vízműüzem ezen rendelkezését már csak abból a szempontból is, mert a vízdíjak százalékkulsáinak és állandó díjtételeinek ugyszólván negyedévről-negyedévre változtatása arra a sajnos megállapításra enged következtetni, hogy a vízműüzem vezetése nem veszi számításba annak szükségletei mérvét, esetlegességek vezetik őt a polgárokat terhelő hozzájárulások mérve megállapításában és ugyancsak megerősítenek bennünket azon feltevésünkben, hogy a víz- és csatornázási díjak mérvének ezen újabb emelését nem a vízműüzem fenntartásának folyó szükségletei, hanem újabb beruházások tették szükségessé.

Ezen újabb beruházások tekintetében megismételjük azon már kifejtett álláspontunkat, hogy az ezek fedezetére szükséges összegek nem egy összegben és azonnal, hanem a kereskedelmi törvények rendelkezéseinek is megfelelően több évre megosztva hárítandók át az adóterhek és taxák terhe alatt különben is súlyosan szenvedő polgárok vállaira.

Felette súlyosan terheli a polgárságot az állandó tételekben fizetendő csapdíjaknak 120-130 százalékkal növelése is és e tekintetben a polgárságnak csekély vigasztal szolgál, azon egyébként méltányos rendelkezés, hogy ez alól a tisztviselők késlemlen mentesítve lesznek.

Végül pedig elsősorban a háztulajdonosok, de egyben az összes polgárok érdekében is felette sérelmesnek és hátrányosnak tartjuk a vízműüzem azon rendelkezését, hogy mindezen víz- és csatornázási díjak és állandó tételekben fizetendő csapdíjak 1924. november 1-től kezdődőleg, tehát visszamenőleg lesznek befizetendők. Az erre vonatkozó hirdetmény 1924. december 20-án jelent meg, holott a fenti díjakat a város kényszerű adósszédői a háztulajdonosok bérloiktól 1924. november első napjaiban szedték be és ekként a vízmű ezen utólagos rendelkezése egyrésztől ujonnan megzavarja azt a csekély harmóniát, amely a háztulajdonosok és bérlok között fennáll és másrészt a háztulajdonosokat annak a veszélynek teszi ki, hogy ezen víztöbbletek megfizetése egyenesen az ő nyakukba szakad, miután a vízmű ezen díjakat a háztulajdonosoktól kérlelhetlenül beszedi, ellenben a háztulajdonosok ezek behajtása érdekében esetleg évekken át tartó költséges pereket kénytelenek lefoly-

és úton elintéztettek az ügyet, ha Községgyűlési úr megbízottai felük nevében Pelle György úrtól ezen jegyzőkönyvben szintén bocsánatot kérnek. Elismerik, hogy a sértés hivatalos hatáskörben történt, azonban viszont megkövetelik a gentlemeantól, hogy beismert sértésekért ugyancsak a bírái kodex előírásai szerint minden tekintetben a családtagnak, aki sértve érzi magát, elégtételt szolgáltatasson.

Községgyűlési úr megbízottai előadják, hogy a kodex 25. §-a nem vonatkozhatik erre a konkrét esetre, mert amint előadták a közélet közben történvén a sértés, ezen tekintetben meg van úgy az elégtételkérésnek, mint elégtételadásnak a megfelelő törvényben előírt formája. Eredeti álláspontjuk fenntartása mellett azonban, tanujelét karván adni annak, hogy valóban felük sértetve az esetet, ha a sértett fél fia Pelle György úr sértve érzi magát, őt megbízottai képviseletében bocsánatot kérnek.

Pelle György úr megbízottai a bocsánatkérés elfogadják s ezzel az ügyet a vagiasság szabályai szerint befejezték tekintik.

Kmf.

Peredy György Mangra Demeter
Marton István. Urszinyi Pál,

A négy halott titka

A kiirtott bécsi család már kint fekszik az olasz-i temetőben. A vérengzés nagyarázatát magukkal vitték a sírba: minden találgatás meddő és sem a kíváncsi riporterek hatalmas cikkei, sem az a sok találkozás híteles leírása nem derítette ki a valóságot. Az emberi gonosz kegyetlen mőregfogaival most ott csal a négy fiatal ember frissen hantolt sírján. A pletykák egész tömege indult meg, melyek nem kimélték a családi élet szentségét sem és a női becsületet is sárba taposták. Mindenki tudta, aki a Baleck-famíliával érintkezett, hogy a lehető legpéldásabb családi életet éltek, rajongásig szerették egymást. Most még is, amikor a napnál fényesebben beigazolódott, hogy hiányozó 106 ezer lei miatt vált meg az ettől Baleck Rudolf és rántotta magán egész családját, gombamódra burjánznak a találgatások.

Olyan hírek is keringnek, hogy Baleck Rudolf egy ismert váradai játéklklubon vesztette el az eltűnt pénzt. Vannak még néviek, akik azt is tudják, hogy Baleck Rudolf már a második gyermeke megszületése előtt elhatározta, hogy kiűzi családját, mert a gyerekeknek nem ő az apja.

Sikkasztás, szerelemföltés, kártyavesztés, pillanatnyi elmezavar és még ki tudja, hány okot adtak a családirtás eredőre. Ez mind nem igaz. Baleck Rudolf becsületese ember volt, nem a mostani önnöni gondolkodású, léha ifjú, aki elvett pénze pénzéből, azért, hogy családja jobban éljen. Felfedezték, a szegény, megátázott, börtön, családja nyomorúságba döntése előtt a halálba menekült és német apóssággal magával vitte a halál minőségért engesztelő birodalmába minden edvesét. Hogy joga volt-e a borzalmas atthez, szabad volt-e feleségét és ártatlanét gyermekét meggyilkolni, ezt kellene ítélni ha nem adnák meg a teleletet tömeghisztéria, a mindennapos tömegvérengzések.

Négy emberélet kioltása ma nem probléma, amikor nemrég Grácban három ember, Hannoverben több mint huszonegy embert gyilkolt le Haarmann, azölt Landru, francia és lengyel kiadásban totta az embereket. Nagyváradon, a kis városban hamarabb fog a négy fiatal est oszlásnak indulni, mint amikor a Baleck-família körül felburjánzott pletykák s mende-mondák élülnek.

* Központban irodának alkalmas 2 szobás lakás azonnal átadó. Cim a kiadó hivatalban.

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Ma, szerdán

A szerelem jogán
Társadalmi dráma.

DORIAN FILM

Ma csak két előadás: 3 és 5 órakor.

ÜZLETFELOSZLATÁS!

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS

Az összes raktáron levő rőfös, rövidáru, harisnya és divatárukat gyári áron alul kiárusítom.

Bul. Reg. Ferd. 5 **MERCUR ÁRUHÁZ** volt Rákóczi-ut 5
Berendezés eladó! Üzlethelyiség kiadó!

szó és igen sok esetben a töfűk beszédett összegék és perköltségek behajthatatlanok lesznek.

Tiszteletteljes nézetünk szerint egy üzemesített vállalatnak előre tudnia kell szükségletei mérvét és nem helyezkedhetik a törvényeken felül, miután még a törvényhozás sem ró a polgárookra terheket viszeszemenő joghatállyal.

Ugyanezek alapján újlag megismétljük azon már számtalan ízben előterjesztett panaszunkat is, hogy a városi szabályrendeletek a háztulajdonosokra a városi üzemi díjak beszédése terhéth áthárítják és mindezek alapján esedezünk az iránt:

méltóztassák a városi vízműüzemnek a polgárokat oly súlyosan megterhelő határozatának jóváhagyását megtagadni és egyben elrendelni a városi szabályrendeletek oly értelmű módosítását, amely szerint a városi üzemeknek különben is az egyes polgárokról egyenként és az általuk fizetett bérarányában terhelő díjai a városi polgároktól egyenként szedessenek be ép úgy, amiként egyenként szedi be a város az általa létesített különböző taxákra.

Rosszabb esetben pedig tisztelettel kérjük, hogy jelen kérvényünket felebbezzésnek tekinteni és a magas Belügyminisztériumhoz felterjeszteni méltóztassák, ahol is esedezünk a városi vízműüzemnek a polgárokat oly súlyosan terhelő határozatának megsemmisítése iránt.

Mély tisztelettel, a Háztulajdonosok Szövetsége képviselőtében.

Dr. Lazar Aurél, elnök.

Dr. Lengyel Zsigmond, titkár.

Egyik igen, a másik nem

Hivatalos információ alapján nem egészer megírjuk már, hogy új italméresi engedélyt nem kaphat senki sem addig, míg az új szeszadótörvényt meg nem szavazza a parlament. A pénzügyigazgatóság fel is hívta a „Nagyvárad” útján a közönséget, hogy ne zaklassa italméresi kérésekkel a hivatalat, mert nincs semmi értelme, csak felesleges munkát és kiadást szerez magának. Azt is közölték, hogy akiknek nincs italméresi engedélyük, azokat szigorúan ellenőrzik s minden héten 600 lej büntetéssel s a készlet elkobzásával büntetik. A pénzügyminiszter ezenkívül elrendelte, hogy az italméresi engedélyeket nem szabad átruházni s ha valaki eladja a korcsmáját, az italméresi jogot nem ruházhatja át a vevőre, tehát nem nyereszkeskedhetik.

Amíg tehát a hatósági rendeleteket respektáló érdekeltek beszűntették az italméresi engedélyekért indított rohamot a nagyváradai pénzügyigazgatóság ellen, Kolozsvárról megérkezett az első italméresi engedély. Egy Vitéz Mihály-utcai pálinkamérő kapta az engedélyt közvetlenül a pénzügyi vezérigazgatóságtól s ezzel megcáfolta a miniszteri rendeletek által megszabott tilalmat. Igenis, lehet kapni italméresi engedélyt. Miért az egyiknek s miért nem a másiknak. Hiszen azok, akik — bizva az engedély elnyerésében — engedély nélkül büntetés alatt mérték, hónapok óta remegve várják, hogy szabályszerűen elnyerhessék a jogot. Vannak ugyanis hadiözvegyek, kiknek italméresi engedélye felülvizsgálat alá került s most várva-várják, mi lesz az engedéllyel. A tiltó rendelet olvasása után nyugodtan várták, hogy az új törvény létrejöttén s érvényesíthetőség jogaikat. E helyett soronkívül érzézik egy engedély — Kolozsvárról. Mi elhisszük, hogy rendes úton, indokoltan kapta meg a Vitéz Mihály-utcai italmérő az engedélyt, de ha neki lehet, akkor a többi kérvény elintézése elől sem zárkozzhatik el a pénzügyi hatóság. Nem azt kívánjuk, hogy vonják el a soronkívül kiadott italméresi engedélyt, hanem azt, hogy azok is kapják meg, akik eddig türelemmel vártak rá.

Minden vevő

**egy nagy tábla csokoládét
teilesen ingyen kap**

ki 100 Leien felüli értéket vásárol

HOROVITZ

cukorkakülönlegességek áruházának

nagy karácsonyi-vásárán

Str. Teatrului (Szinház-u.) 4. Olcsó árak!
Telefon 269

Miss Maudék bejárták az egész világot

Miss Maud, a híres gondolatolvasó két évig tartó világkörüli utazás fáradságait kipihenni hazajött Nagyváradra. Miss Maud és férje Dolch Béla, akinek érdekesebb globet retpár aligha van. Bejárták Csehszlovákiát, Ausztriát, Német-, Francia és Olaszországot, Svájcot, az egész Balkánt, ezután átmentek Angliába és Amerikába is.

Dolch Béla, aki Európának minden országában miniszterektől kezdve lefelé és felfelé mindenkit ismer, a kávéházban nyilatkozik érdekes utijáról:

— En nem hazudozom, hogy ezt láttam, azt láttam külföldön. Semmi élményem nem volt, dolgoztunk szakadatlanul és bizony nagy sikereink voltak. Londonban öt hónappal előbb bementünk a japáni földrendgést. Kinevették. Azután mi elmentünk Londonból Newyorkba, egyszer csak megrohantak a riporterek, vagy ötven, ellopták a fényképeket, plakát kiséket és másnap a Newyork Herald első oldalán volt a fényképünk és egy magasztaló cikk.

— Major Sicu, az az aranyos ember is lerajzolt lapjának, a Newyork Timesnek. Lerajzolt, megcsókolt és úgy képenyálgolt, hogy a szemem szikrázott. Azután „mi váradiak” sohat voltunk együtt. Elvezetett olyan helyekre, hogy a gázcsapot meg kellett csavarni és likör, bor, sör, pezsgő jött ki a falból. Mert ugy ám, az alkohol tialom Amerikában...

— Most itt vagyunk, itthon. Dolgozni fogunk megint. Aki kíváncsi jövőjére, mi az okuk tudományok titokzatos utjain keresztül vezetve bizsotát mondunk neki. De ne írjal reklám-cikkeket, mert akkor azt hiszik, köklerek vagyunk. Ismerik itt Miss Maudot, már is rengeteg vendégünk volt.

Hogyan végzik ki Haarmannt

Bécsből jelentik: Még mindeztideig nem döntötték el, hogy mikor fogják Haarmannt, a hannoveri tömeggyilkost kivégezni.

A kivégzést Gröpler magdeburgi hóhér fogja foganatosítani, aki hóhérságon kívül más foglalkozást is üz. Azelőtt mészáros volt, most pedig fehéreműtisztító-intézetet van. A Berliner 8 Uhr Blatt munkatársa megintervjuolta Magdeburgban a hóhért, aki azonban megtagadott minden nyilatkozatot. Az említett ujság munkatársa azért leírja, miképpen fog történni Haarmann kivégzése.

Először a főállamügyész fel fogja olvasni az ítéletet előtt még egyszer gyorsan az ítéletet és azt aláírja. A lelkész néhány szót intéz még Haarmannhoz, miután Gröpler és név segédje előírások hóhé-

ruhájukban oldalt várakoznak. A vesztőhelyet és a bárdot fekete posztó takarja. Mihelyt a lelkész szavait befejezi, a négy pribék megragadja Haarmannt. Kezeit hátracsavarják és nyolc kéz vízszintes helyzetben a tőke felé tartja, úgy, hogy csak a feje marad szabadon és ugyan pillanatban a magasból alázuhan a bárd, amely egy csapásra elválasztja fejét a törzsétől. A lehulló fejet egy fehér kendőbe fogják fel.

VASÁGYAK, matróok legolcsóbban
1865 **KUN VASKERESKEDŐNÉL**

Üzletátrendezés miatt.

zománczott lábosok, fazekak már L. 12-től. Karácsonyra olcsó diszmitárgyak, játékok, bazáraruk, kályhaelőtétek, „Meteor” folyton-egő zománczott takaréktűzhelyek leszállított áron kaphatók

Tarsoly János
vaskereskedésében, Sas-passage

Leszállított karácsonyi árak a Fischer áruházban

Saspassage a virág üzlettel szemben

1 pár l-a Téli zugos női harisnya	30 le
1 „ l-a Házi „ „	32 „
1 „ l-a Standard „ „	35 „
1 „ l-a Kötött „ „	45 „
1 „ l-a Flor „ „	75 „
1 „ l-a Selyem flor fátyol „	85 „
1 „ l-a Pastel férfi sockni	19 „
1 „ Standa d „	22 „
1 „ Prima téli „	25 „
1 „ Divat pastel „	29 „
1 „ l-a Boka himzet „	35 „
1 „ l-a Jaguar divat „	40 „
1 „ Divat hosszú férfi harisnya	90 „

Patent gyermek harisnyák 18 leitő

Gyermek keztyük gyapju 39 leitő

Női keztyük l-a 50 leitől

Férfi keztyük l-a 55 leitől

Vászon zsebkendő 14-50

Több száz különféle cikkek rövid árulolcsón vásárolhatók.

**Csak néhány napig
vásárolhat még**

DERBY cipőket

15% árengedménnyel

„DERBY” CIPŐÜZLETEK:

I. Bulev. Regele Ferdinand 2. sz. Bazár-épület

II. Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 5. Gyárépület

III. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 7. szám.

ÚJDONSAGOK

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
BUDAPESTI CAROL (VOLT SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA) NO. 6.
Kiadóhivatal: Jónás
KÖNNYFELD ADOLF KESZVÉNYTÁRSASÁG
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Helyben: egy évre 50, negyedévre 15. Vidéken: egy évre 60, negyedévre 15. Telévre 30, egész évre 60. Ld. 180. Telévre 30, egész évre 720. Ld.
N. Nagyváradi telefon száma 35
Hirdetéseket és hirdetések eladását a kiadói hivatal és a Hegedűs Hirlapiroda (Telefon 13-01)

EGYES SZÁM ÁRA BUCURESTIBEN 4 LEI 50 B.

Karácsonyi sorsolás a Hegedűs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában

Tegnap tartották meg a Hegedűs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában a nagy karácsonyi sorsolást. A nyertesek a következők:

I. 898. sz. előfizető Konti Imre (Berkovits F. u. 34.) Egy pár estélyi női felcipő a Derby-cipőgyárból.

II. Glück Ferencné (Margitta). Egy liter Ixia kölnivíz a Savoly illatszertárból.

III. 1458. sz. előfizető: Fischer Dalma (Strada Printul Carol 20.) Három üveg Robin-pezső.

IV. 1432. Szántó Klári (Vécsey-u. 8.) Egy színházi páholyjegy a dec. 24-iki délutáni előadásra.

V. Józsa Sándor (Nagyszalonta). Két nagy ünnepi patkó a Stepper-cukrászdából.

* **Karácsonyi színiel a hivatalokban.** A városi hivatalokban a karácsonyi színiel ma, szerdán kezdődik meg és hétfőig tart. Hétfőn már az összes hivatalokban rendes hivatalos órákat tartanak.

* **A nyugdíjas vasutasok csak karácsony után kapják meg illetményeiket.** A pénzügyigazgatóság most készült el a vasutasok új nyugdíjkönyveivel, de ezután értesíti az érdekelteket, hogy a nyugdíjakat csak a karácsonyi ünnepek után fizetik ki.

* **Egy híres sebész halála.** Budapestről jelentik: A magyar orvosi kar egyik kitűnősége, Kaczvinszky János, a Margit-kórház sebészfőorvosa meghalt. Kaczvinszky sokáig Gyulán volt orvos, mint kitűnő sebész, hírneve régen tulszárnyalt határait.

* **Minden nap ülésezik az állampolgárságot igazoló bizottság.** Az állampolgársági felelősségi bizottság tegnap délelőtt ülést tartott Stancescu táblaelnök elnöke alatt. A bizottság tagjai dr. Popovici Miklós prefektus és dr. Hoványi Gyula jogakadémiai tanár. Előadó Ciortin János megyei aljegyző. Az alkalommal husz szátmármegyei felelősségi vizsgálat felül, a melyből tizenhatot visszautasítottak és csak négyet fogadtak el. A felhalmozott felelősségek miatt a bizottság ezután minden nap össze fog ülni. Ma ötven felelősségi kerül tárgyalás alá, közte nagyváradiak is.

* **Még ma van alkalom a Növédő karácsonyi vásárából a bámulatra méltó olcsó és csodaszép dolgokat megvenni.** Ma, a szent estén, mindenkinek jusson valamely kedves kis meglepetés. A vásárt rendező hölgyek fáradhatatlanok és pihenést nem ismervé, dolgoznak, hogy egy kis eredményt fel tudjanak mutatni és könnyeket letöröljni, mosolyt csálni a szomorú arcokra. Mindenki segítsen nekik és nézzen el a Kath. Kör földszinti helyiségébe, d. u. 6-ig nyitva.

* **Sok a betörés Nagyvárádon.** Egyik lapírsunk tegnapi számában olyan cikk jelent meg, hogy Nagyvárádon a közbiztonság meglazult, mert a rendőrlégénység nem tud eleget tenni hivatásának. Lapírsunk adata, nem helyesek, mert az utóbbi hetekben mindössze két betörés fordult elő Nagyvárádon, már pedig tavaly is és minden évben a téli hónapokban szomorubb volt a bűnügyi statisztika. Az, hogy a

rendőrlégénység nem áll hivatása magaslatán, az általános tünet az egész országban, mert ezeregyszáz lei fizetésért szak-képzett rendőrlégényeket nem lehet kapni.

* **Jogászok bálja.** December 28-án tartja a Nagyváradi jogászfizetség műsoros estélyét a Kereskedelmi Csarnokban. Az ifjúság nívós műsorral lép a publikum elé és hiszi, hogy a közönség teljes érdeklődéssel és megértéssel tekint az estély felé. A program a következő: 1. Prolog a Bajazzók operából éneklő Popa Demeter. 2. Doina, szavalja Páus Bárdosi. 3. Olteanca, zongora-szóló: Anca Leontin. 4. Cello-puarett. 5. „Studentul”, szavalja G. A. Petre író. 6. Duetto, Mendelssohn és „Faust”-ból Anca és Torszán, zongorán kíséri Vomácska. 7. Marcus és Macusné művész-pár duettje. A koncertet tánc követi. Az estély fél 9 órakor kezdődik.

* **Esküvő.** Grosz Etus és Spitz Sándor Soimi, dec. 28-án d. u. 2 órakor tartják esküvőjüket Nagyváradi Nagypiac-tér 7. szám. Ez uton hívják meg rokonokat és jó ismerőseiket.

* **Az özvegyek, árvák és nyugdíjasok ingyen kapják a városi bizonyítványokat.** Dr. Vostinar Janos főjegyző rendeletben értesítette az összes városi hivatalokat, hogy minden bizonyítványt ingyen kell kiadni az özvegyeknek, árváknak és nyugdíjasoknak ha azok az előjárás által kiállított szegénységi bizonyítványt mutatnak fel.

* **Auróra—Virradat karácsonyi száma** szerdán jelenik meg. Főbb szencziók: Hogy történt a Keleti Bank felszámolása. Nagy botrányok a váradi színház kebelében. Hogy működik a Lloyd Regal Olalandez váradi fiókja. Nem mérgezték meg Szűcs Samu tegnap gyógyszerészt. Egyéb szencziók. Ár 6 lei.

* **Kósa György zongoraművész szencziós műsorát olvassa el a Musica kiadványában.**

* **Karácsonyi ajándék a szegényeknek és a hadiárvaiknak.** A vármegye főszolgabírái 32 ezer leit gyűjtöttek a vármegyei szegények és hadiárvaik karácsonyfájára. Az összeget Tempelen Dezső vármegyei alispán dr. Ziegler Miklósné és Horváth Endréné kezeihez juttatta szétosztás végett.

* **Hitler kivándorol Svájcba.** Münchenből jelentik: Hitler Adolf, aki amnestiát kapott, szombaton délelőtt érkezett meg Landsbergből Münchenbe. Legelőször Ludendorff tábornokot kereste fel. Hitler hír szerint meg van győződve arról, hogy a porosz katonai párt az emlékeztetés alkalmsány idején csupán eszközül használta fel őt. A politikába befáradt és arra gondol, hogy Hollandiába, vagy Svájcba fog kivándorolni.

* **Elveszett egy kosár ruha.** L. J. magántisztviselő tegnap Fugyivásárhelyről egy szekéren bútor és háztartási holmikat szállított. Utközben egy kosár fehérneműt leest a kocsiról. A kocsit egy gyalogos követte és ez felvette a kosarat. Ennek az arcát úgy F. J. tisztviselő, mint a vámosok látták. Eppen ezért F. J. felszólítja az illetőt, hogy a kosarat és tartalmát vigye el Vlahuta-utca 57. sz. alá Steff Györgyhöz és ebben az esetben a károsult eláll a rendőri feljelentéstől is.

* **A Kósa-hangversenyhez** igyekezzen jegyét megváltani a Musica-ban.

* **Helyreállítják Németországban a rangokat és címeket.** Berlinből jelentik: A kormány elhatározta, hogy a címeket és rangokat ismét életbelépteti.

* **Amateur-estély a Kereskedelmi Csarnokban.** A farsangi szezon egyik legmulatságosabb táncestélye lesz az, amit január 17-én a Kereskedelmi Csarnok nagytermében rendeznek Amateur-est néven. A mulatságra, mely koncerttel kezdődik, lázasan készül a nagyváradi fiatal-ság.

* **Diákjegyeket csak szombat estig ad ki a Musica a Kósa-koncerthez.**

* **Hárommillió kártérítési per a felix-fürdői katasztrófa miatt.** A felix-fürdői vasúti szerencsétlenség áldozatai között volt Mihályi Irén marosludasi urileány, aki a lábát törte el, sérüléseit egy bécsi szanatórium-ban gyógyították. Mihályi Irén most felépülve hazatért Bécsből és a vasúti igazgatóság ellen a nagyváradi törvényszéken keresetet adott be. Mihályi Irén 3 és félmillió kártérítést követel a vasutigazgatóságtól.

* **A bankok értekezlete az adóvallomások kitöltéséről.** A nagyváradi bankok igazgatói tegnap délután a Kereskedelmi Csarnokban értekezletet tartottak, amelyen az adóvallomások beadásánál követendő eljárást beszéltek meg. A Csarnok vezetősége érintkezésbe lépett Hiescu pénzügyigazgatóval, aki teljes jóakarattal biztosította a bankokat.

Apollo mozgó, Nagyváradi.

Koppenhága, 1924.

XII. 23. d. e. 10.

Ma elindultunk Koppenhágából, 25-en ott leszünk és még aznap fellepünk.

Pat és Patachon.

* Az állampolgárok névjegyzékéből a következők maradtak ki: Alexandri (v. Teleki) utcai lakosok: Ványa Károly 17, Konczni Mária 17, Barbura Karola Antal 17, Hejtmánek Olivia Ludmilla 17, Molnár Terézia Eufrazia 17, Steinocher Mária Eugénia 17, Herczeg Mária Vintencia 17, Lendvai Digna 17, Halik Paulina 17, Váraljai Ilona 17, Soat Terézia Emilia 17, Dirubák Jozefa 17, Dávidovits Mária Valéria 17, Gondos Amália 17, Varga Róza Immaculata 17, Oppenrieder Sára Henriette Emma 17, Nogál-utcai lakosok: Kenderli Szalezia 5, Keifler Johanna 5, Keresztes Mária 5, Kögl Ida 5, Jeli sorvitzky Alexia 5, Hungár Floriana 5, Halin Dóra 5, Glatz Edigna 5, Galambos Verona 5, Fischer Filoména, Dömel Pia 5, Drobuic Eustella 5, Csorba Dávid 5, Cep Agneta 5, Bernard Aloizia 5, Ambach Angéla 5, Tribunului-utcai lakosok: Kiss Ilona 6, Nagy Parasca 6, özv. Köncs Rozália 6, Teti József 6, Szabó Béla 6, Markus Julianna 6, Völgyi Katalin 6, Husz Erzsébet 6, Bihari Erzsébet 6, Dobai Margit 6, Szabó Erzsébet 6, Bezlamovics Margit 6, dr. C. Trium Anna 4, Szabai Vladimir Stefan Cel Mare 5. (Folytatjuk.)

* **A lázas készülődés ez itt nem banális frázis.** — itt alkotó valóság és pompás végeredménye csodálatos panorámban fog kibontakozni a Kereskedelmi Csarnok Szilveszter éjszakáján, amelyre az ötletes rendezőség annyi meglepetést tartogat, amennyit sohasem láttak egysorjában Nagyvárádon. Pazar jókedv, izlés és szellemesség fognak dominálni ezen a Szilveszter-éjszakán, amelynek bizonyára maradandó nyoma lesz a mulatós Váradi annaleseiben...

* **Kellemes és élvezetes szórakozásban** lesz részük mindazoknak, akik részt vesznek Gutenberg Dalkör által, a Kath. Körben rendezendő kedélyes délutánon. Karácsony első napján, délután 3 órakor tartják meg a szép, műsorral és táncal egybekötött délutánt. Már is nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség részéről, ami nem is csoda. A kitűnő műsorban több kiváló magánzám, két bohózat is szerepel. Meghívót ez alkalomra nem bocsátottak ki és a rendezőség ez uton hívja meg a t. közönséget. Tánc 11 óráig. Belépő díj 15 lei és az adó. A terem fűtve.

Meglepő olcsón vásárolhat
harisnyát, keztyűt, sálát, sapkát,
divatmellényt és szveterket a
Bányai Lajos cégnél
Oradea-Mare, — Sas-passage, főbejárat.

Eladó

a Caea Victoriei (Kolozsvári-utcán) egy cca 3—4 katasztrális hold nagyságú iparvállalat, vagy raktár céljára igen alkalmas telek utcai fronttal, a Városi vasút iparvágánya mellett. Cim a Nagyváradi kiadóhivatalában.

* **Deutscher Gottesdienst.** Am Donnerstag Nachmittag um halb 4 Uhr wird in der evangelischen Kirche (Körösgasse) ein mit heiligen Abendmahl verbundenen deutscher Gottesdienst sein. Die Predigt hält Prof. G. Nosz.

* **Kósa György 28-án, vasárnap.**

* **Karácsony az Erzsébet árvaházban.** Az Erzsébet árvaházban ma délután 3 órákor gyűjtjük föl a Biharmegyei Nőegylet tagjai a szeretet fáját. A nőegylet tagjait és minden emberbarátot szívesen lát a nőegylet vezetősége.

* **Az Izraelita Nőegylet f. hó 25-én,** csütörtökön d. u. 5 órákor rendezi teadélutánját a Kereskedelmi Csarnokban. A rendezőség kéri a hölgyeket, hogy a büféhez való adományaikat d. e. 11 órától a Csarnokba felküldeni szíveskedjenek.

* **Barát Móric festőművész** gyűjteményes kiállítását nézze meg a Helikonban, Str. Bratianu (Szaniszló) 1. Belépti díj nines. Nyitva egész nap.

* **Mi van december 27-én???**

* **A köztisztviselők állampolgársága.** A következő sorokat kaptuk: Igen tisztelt főszerkesztő ur! 1914 után lettem áthelyezve Nagyváradra államszolgálatba olyan területről, mely ma egy Romániával szövetséges antantállam területe lett. Jelenleg is államszolgálatban állok. Állampolgársági igényeimet bejelentettem hivatalom útján kollektív kimutatásban. Állampolgárságomat nem ismerték el, mert nem lakom 1914 óta a jelenlegi román területen. Nekem is ugyanazt mondtották az állampolgárságot igazoló hivatalban, a mi a multkor a Nagyváradban is meg volt írva, hogy az állampolgárságból kimaradt tisztviselőkről egy kimutatást fognak feltesztetni a miniszterhez (melyikhez?) és annak alapján megkapjuk az állampolgárságot.

Miután a lakók bejelentése ügyében kiadott rendőrségi intézkedés 11. pontja feltételezi, hogy állampolgársági jogaim érvényesítését kértem, ennél fogva megjelentem ugyanazon hivatalnál és megkérdeztem, hogy történt-e már valami állampolgárságom ügyében? Itt azt a higgadt, de nem megnyugtató felvilágosítást kaptam, hogy semmi sem történt, a folytatlagos érdeklődésemre pedig azt válaszolták, hogy nem is tudják fog-e történni valami és éppen úgy nem tudják, hogy milyen eljárás volna követendő a tisztviselők állampolgársága tekintetében.

Nem célok rámutatni arra az abszurdumra, hogy egy román állami tisztviselőnek a román állampolgársága kétséges lehet, az sem célok, hogy ebben az ügyben valami propaganda megindítását kérjem, csupán azt kérem, szíveskedjek odahatni, hogy mi állami tisztviselők még is csak kaphassunk valami utbaigazítás felét, hogy hová kell folyamodni, milyen kérvényt kell beadni és milyen mellékletekkel kell azt felszerelni. En feltételezem, hogy helybeli hivatalnál — ha tudták volna — megadták volna a felvilágosítást, éppen ezért tanácstalan vagyok, hogy most már hova forduljak. Szíves közbenjárásának eredményét a Nagyváradban kérve, vagyok teljes tisztelettel: Egy köztisztviselő.

* **Tilos a határmentén a vadászat.** A 17. divízió parancsnoka Han zu tábornok átiratot küldött a közigazgatási hatóságokhoz, hogy a határtól 1—2 kilométer körzetben tilos a vadászat: úgymint Ant, Kémény, Posmajor, Salonta, Kőtegyán, Cota, Simonkerék, Hajdu Bagdi, P. Balogh tanya, Marciháza, Mar-pusztá, Ciciara, Sud, Vizesgán, Körösszeg, Bors, Nagy- és Kis-szántó, Pelbárthida, Agost-major, Ferenc-major és érselindzónában.

* **Mit lehet az iparvállalatoknál leírni?** A központi pénzügyi tanács, amely az adóügykérdések egységes eldöntésére alakult, a pénzügyminiszter elnöklésével tartott legutóbbi ülésében a következő hatá-

rozatot hozta: „Az adótörvény 21. §. 7. pontja szerint az iparvállalatok évenként berendezéseiknek maximálisan 15 százalékát amortizálhatják adómentesen. Ha valamelyik vállalat 15 százaléknál nagyobb összeget ír le, ezt a többletet jövedelemnek tekintik s megadóztatják.”

* **Billiárdverseny a Bihorul (Lloyd) kávéházban január hó 19-én.**

* **Figyelmeztetés.** Mindenki, aki kellemes újévre kíván ébredni: az Iparosok Szilveszter-estélyén a Zöldfa nagytermében jelenjenek meg. Óriási attrakciók és meglepetések lesznek. Mindenki siessen jegyét az Ipartestületnél megváltani.

* **Karácsonytól kezdve az Ulpia (Emke) kávéházban a hosszú idő után külföldről hazatért Hamza Jancsi zenekara muzsikál, akit az angol király cimbalmosával Koszta Józseffel, személyesen kitüntetett.**

* **Kik kaptak házhelyet? (Folytatás és vége.)**

Dr. Ursziny József, Ujlaki Károly, Ursociu Vasile, Ursociu Petru, Uveglo Joan, Ulferth József, Ursan Joan, Ursan Florica, Ursociu Nicolae, Ungur Florian, Unichescu Constantin, Ursachi J., Joan Emil, Ursachi Florentin, Danila Ilie, Mihai Mester, Vostinar Paul, dr. Vostinar Joan, dr. Vasliade Virgil, Vasilescu Maraci maior, Vasiliu Vasile maior, Varga Vasile, Wolf Juliu, Varga Zoltán, Visinescu Aurél, Weisz Adalbert, Viliga Joan Vass Arpad, Voda Cornél, Vegsit Cornéliu, Váradai Baltazar, Veres Dumitru, Vass Joan, Varga Carol, Vesselényi Coloman, Váradai Joan, Visan Gheorghe, Vas Carol, Vancea Aron, Varna Gheorghe, Vidolman Traján, Vaina Josif, Vaut Nicolé, Vaduva Mariu plut, Vasiliu Zahari, Vulpescu Constantin, Viserian Joan, Vincze Alexandru, Vlaicu Joan, Varga Alex, Voicu Mariu, dr. Virányi Ludovic, Vallner Desider, Vetési Ludovic, Vasca Teodor, Varga Ludovic, Varga funet, Casa Cerc, Weisz Adolf, vad Varga Emerie, vad Vetési Andrei, vad Virág Stefan, vad Várhelyi Béla, vad Veres Ladislau, vad Valki Mihai, vad Willinger Francisc, vad Vukits Nicolae, vad Vinczel Coloman, vad Weinberger Ludovic, vad Weisz Mihai, vad Veres Mihai, vad Vass Josif, vad Welmann Gheorghe, vad Vasadi Alex, Veres Florian, Veres Teodor, Varga Eugen, vad Waldman Coloman, Varga Ladislau Velleau Constantin, Vuruclau Petru, dr. Zamfir Demeter, Zakar és Ladislau, Zsiros Josif, Zimanyi Desideriu, Zathureczky Leó, Zongye Imre, Zsili Petru, öz. Zemenyi Jánosné, Zoc Dumitrescu, Zaharie Dumitru.

TOZSDE

Zürich, december 23. Nyitás: Berlin 122'83, Newyork 515 háromn., London 2430, Páris 2780, Prága 1515, Budapest 0.0072 egy., Bukarest 265, Bécs 0.0072 70.

B u k a r e s t, december 23. Zárlat. Devizák: Páris 1060, London 922, Newyork 195, Róma 840, Zürich 38, Bécs 2790, Prága 598.

Valuták: Font 900, frank 1070, svájci 37, lira 860, dinár 290, dollár 193, osztrák 29, magyar 27 fél, szokol 575.

Zürich, december 23. Zárlat. Berlin 122'80, Amsterdam 208'60, Newyork 515 háromn., London 2428, Páris 2775, Milanó 2210, Prága 15 ötny., Budapest 0.0070 háromny., Belgrád 774 fél, Bukarest 265, Varsó 99 fél, Bécs 0.0072 fél.

B u d a p e s t, december 23. A keddi értékpapír-zárlat: Angol-Magy. 40, Olasz. 20, Rima 135, Borsod-Misk. 198, Borsodi szén 103, Uriányi 985, Ganz-V. 1585, Izzó 840, Klotild 44, Guttman 790, Nasici 2250, Magy. H. 513, Osztr. H. 171, Keresk. B. 1225, Első Bp. gőz 143, Köszén 3250, Fegyver 1115, Láng 143, Műtr. 150, Cukor 2630, Ofa 550, Zentarosk. 160, Leszám. 69, Salgó 566, Pesti Hazai 3495, Beocsini 1375, Ujlaki 155, Lipták 20, Karton 111, Phöbus 79, Szlavónia 70, Tröszt 160.

B u d a p e s t, december 23. A keddi terménytözsde: Gabonapiac lanyha. Tiszavideki búza 520—522, rozs 430, takarmányárpa 410, zab 410, tengeri 250 ezer korona.

Kérje és használja csak a périsi „FLOREAL” illatszergyár eredeti készítményeit Kapatók gyáriában, a „CARMEN SYLVA” drogueriában Str. Regele Ferdinand No. 5. a zárda templommal szemben

„Floreal” parfüm minden illatban	1 deka	30 L.
„Floreal” creme de beautee	1 tégey	20 L.
„Floreal” eau de col, lavande-ambrée	1 l.	160 L.
„Floreal” „ „ „ „ „	1 1/2 „	85 L.
„Floreal” „ „ „ „ „	1 1/4 „	45 L.
„Floreal” „ „ „ „ „	1 1/8 „	30 L.
Elysée eau de col. Origan, Chypre, Fougere	1 1/2 l.	120 L.

Vezér tépv. és lerakata a: Poudre Perles Fines Bardin és Belle-Perles fogpasztának, u. m. a Cadum pomade et savonnak.

EZÜST

evőeszközök és disztárgyak;

BRILLIÁNS

és gyöngy ékszerek;

ARANY

és platina ajándék tárgyak;

SVÁJCI

zseb- és női karórák nagy választékban.

Állandó nagy raktár kinezüst és alpucca evőkészlet és disztárgyakból, továbbá taliorákól.

KÁLMÁN SÁNDOR
ékszerész

Telefon 606 Plata Unirii

Brüder és Katz

uriszabók

Strada Avram Ianku 11. SZ.
(Kossuth Lajos-utca)

Karácsonyra!

Női, férfi- és gyermekharisnyák, keztyűk, teherneműek, esőernyők, szerterek, zsebkendők, selyemsálak, nyakkendők óriási választékban

Szenszki Miklósnál, Sas-passage

KARÁCSONYRA

árak 10%-al leszállítva

Majolika torta tál színes	—	Lei 120
Majolika kenyér kosár	—	Lei 120
Majolika gyümölcs kosár	—	Lei 320
Nickel talca füllel	—	Lei 160
Nickel befőttes készlet	—	Lei 360
Nickel gyümölcsös készlet	—	Lei 360
Csiszolt színes likör készlet	—	Lei 560
álvánnyal	—	Lei 130
China ezüst cukor doboz	—	Lei 290
China ezüst gyertyatartó	—	Lei 1000
Ebédő készlet színes	—	Lei 500
Mosdó készlet majolika	—	Lei 450
Gyümölcs készlet színes	—	Lei 110
Befőttes készlet csiszolt	—	

Eladás nagyban és kicsinyben.

Képeretkezés :: Ovál keretek

KOMLÓS

Frații Testvérek
Üveg Telefon: Diszmutárak
Porcellán 372 Táblautégek
Lámpa Zomancvény

gyári raktár

Oradea-Mare — Nagyvárad
Strada Nicola Jorga 13. szám.
(volt Zöldfa-utca 13.)

a legújabb hírt
először 30 fillér

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Reg. és Hír. 8 fillér
Hír. 4 fillér

HÁZASSÁG

28 éves izraelita gazdász házasság céljából ismeretiséget költ. „Benőülés” jelű leveleket Rudolf Mosse hirdetési vállalat Str. Iosif Vulcan Nagy Sandor-utca) továbbít 146M

OKTATÁS

Intelligens német nő uriházhoz délutánra gyermekek tanítását január 1-től vállalja. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 122H

LAKÁS

Bémer-téren, 30 méter hosszú, 7 mtr széles, világos száraz helyiség, nagyobb irodának kiválóan alkalmas azonnal kiadó. Érdeklődők adják le címüket a kiadóhivatalnál. 124H

Egy háromszobából és előszobából álló lakás, amely irodának is alkalmas, a város központjában kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 997

Szoba, konyha, speiz kevés lelépéssel sürgősen átadó. Különbejárattal szobákat, lakásokat leggyorsabban közvetítünk. Iroda; Str. Ep. Pável-utca 5. 125

Akinek

átadólakása van forduljon hozzánk bizalommal

Akinek

lakásra van szüksége azonnal adunk és garantáljuk a beköltözést

ARDEAL

lakás, ingó és ingatlan közvetítő iroda, főposta mellett, Posta (Uri-u.) Telefonszám: 203.

ELLÁTÁS

Hivatalnoknál urisáladnál teljes ellátás különadóval keres, esetleg ellátás nélkül is. Cim a kiadóban. 147

Alkalmazás

Keresek fűző-munkásnőt. Cim Ungar, Bucuresti Strada Șelari 14. 107

Könyvelő, gyakorlott bankfolyószámlázó, gépiró, gyorsíró, pénztárkezelő állását változtatná. Megkereséseket kiadókba kér. 112

Háztartás vezetésére ajánlunk keresztyény urinő, a háztartás minden ágában jártas. Alkalmi főzést és süstést vállal. Cim Str. Gen. Berthelot (Sal Ferenc utca) 19. szám. 160

Aljegyző, jegyzőgyakorok. 24 éves okl. jegyző, magyar-román nyelvismerettel, testvéröccse 6 gimnáziumi végzettséggel, ki 18 éves, állandó alkalmazásra állást keresnek. Ajánlatot „Jegyző” jelű alatt kiadó továbbít. 64

Szakácsnőt, fiatal, ki jól főz, keresek. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 137H

Utazó keresetlik női divatszakkmból kaucióval. Ajánlatok „Gyár” jelűvel ellátva a kiadóba kerülnek. 140

Intelligens izr. árvaleány, ki varrni jól tud, keres házikasszonyi állást, magános urhoz vagy hölgyhöz is elmegy. Cim Hegedűs Hirlapiroda. 142H

Adás-Vétel

18 kötet Pallas Lexicon olcsón eladó. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 123H

Eladó harci kanári-madár. Str. Alexandri (Teleky-u.) 30. Szalaynál. 139

Tölgyfa hálószobák

topolya betéttel olcsón eladók. Str. Alexandri (Teleky-u.) 15. KÁLLAY butorasztalosnál.

Esőernyőt

alakitunk, javítunk, gyorsan, pontosan és olcsón. Rosenberg Testvérek, Strada Nicolae Jorga (volt Zöldfa-utca) 8. sz. alatt.

Olcsó karácsonyi játékvásár!

Öltözött alvóbabá 60 Ltól
Hintaló — — — 250
Börödikül — — — 156
Társas játékok nagy választékban. Manicúr és festő kasztár, illatszerek. 300 lei vásárlásnál babaszoba berendezés ajándékba.

SZABÓ fésűáruházban

Sas-passage 42. szám

1 fizetési vasroló és egy ajtó megvételre keresetlik. Cim Str. Bisericei (Timpom-utca) 8. Markovitsné.

2-3 világos perzsa eladó. Hatvani szűcs. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 12. 143H

KÖNYVTÁR

Örökbe adnának nagyon szép 4 éves izr. jócsa adóval való kisleányt, csakis jobb családnak. Cim a kiadóban. 134

Gobelin himzést olcsón készítek, filében állandó készlet. Str. Tabacariilor (Timpom-utca) 8. sz. 942

Kabátok, kosztümök, utcai és estélyi ruhák 250-600 lejért, kötött és horgolt ruhák, gobelinok, filék, himzések, montirozások és egyéb kézimunkák olcsón készítenek. Nilgessz-telep 100-62. — Schwarzcz-ház. 912

Ülővel, bérlet- és bármilyen igazolványhoz szükséges fényképek legolcsóbban Zenker fényképésznél, Str. I. C. Bratianu (Sanniszlo-utca) 25. Felvételek este fél 8 ig.

Kölcsönkönyvtár előfizet lehet ócska kiolvasott könyvei ellenében a Hegedűs Hirlapirodában. 730

24 % kamatra keresetlik magánpénzt teljes fedezettel. Adásvételi Rtg. Parcu Traian (Széchenyi-tér) 24. Ertesítés délután.

Az „ARDEAL”

BIZOMÁNTI IRODA
Str. Clorogar (Uri-u.) 8
Főposta mellett
nagy karácsonyi ajándékvásárt rendez. Felkéri mindazokat, akiknek eladni való holmijok: díszágyak, porcellánok, ezüstnemek, kézimunkák, játékok, stb. van, haladéktalanul hozzák be irodánkba, ahol azt értékesítjük. Meghívásra házhoz megyünk.
TELEFON: 203.

KALUCSNI ÉS HÓCIPÓK

szaakszerű és speciális javítása
gumi javító műhelyben
Ezredévi Emléktér 16

Uj férfi, női és gyermek dival szabóság

Str. Poste (Uri-utca) 49 utáni új házban
Szíves pártfogást kérek és igen jutányos áron dolgozik:

Bodnár Károly

Hamis fogakat

brilliant, platinát magában vesznek. Raktáron levő órák és ékszer leszállított árban adok

Kohn ékszerész

Avr. J. (Kossuth)-u. 7

Asztalos műhelyemet

teljesen megnagyobbítva és villanyerőre berendezve Szacsavay-utca 76 szám alól
Str. Cogalniceanu (Várady Zsigmond-u. 43 sz. alá helyeztem át.
A n. é. közönség további szíves pártfogását kérem, tisztelettel
Vass József
épület- és műbutor-asztalos

Csomagoló papírok zacskók

Fűszeres
Gyógytári
Cukorkák
Porkapszulák, recepti-borítékok
minden mennyiségben gyári áron az
„Atlantic” papírzacskógyárban
Oradea-Mare Vitéz Mihály-tér 14. szerezhetők be.
Telefon 12-58. Telefon 12-58.

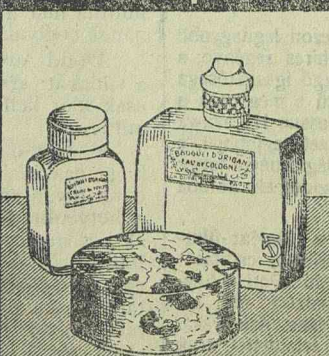
Fehérnemű Szalon

Pável-utca 18 szám
Uri és női fehérneműket kelengyékelt
izléses és finom kivitelben, valamint
csipke hendiizést és gépi gomb-Rosenbergné és
lyukkotlósit legolcsóbb árban vállalunk Krauszné

Karácsonyi ünnepe

csak úgy lesz kellemes, ha fűszer, csemege, valamint karácsonyi cukorkát nem másnál csak
Goldstein Adolf-nál
vásárol. — Bul. Regele Ferdinand 36.
(volt Rákóczi-ut 36. szám.)
Karácsonyfa-diszekben nagy választék!

Az előkelő világ csak Ch. Dupré féle

BOUQUET d'ORIGAN
Kölnivíz
Rizspor
Arczkrém
CH. DUPRÉ PARIS

50%-ot megtakarít, ha az általam

készített előmelegítő kályhát állíttatja cse-
BRAUN ARNOLD
répkályhájába. Sirul Cerbilor (Szarvas-sor) 17
Ugyanott festékes kannák és bádóg árak raktáron.

Galvani

A LEGJOBB ELEM

Gyártja: Galvani gyár, Timișoara.

RIMANOCZY

műbutor és Parkettgyár R.-T. Str. Clujului 117. — Telefon 2 79. sz.
Irodabutorok, műbutorok, I. és II. oszt. parketták, Fenyő és tölgy fűrészárak. — Bervágás gépterem
Mindennemű ládát összeszergeztet és szétszedett részekben megrendelésre azonnal szállítunk.

UJ KÖNYVEK

a Hegedűs Hirlapiroda
KÖLCSONKÖNYVTÁRÁBAN
Beksay S.: Pusztai találkozás. 2613.
Beniczky: Ahol a cipő szorít. 2608.
Benoit: Áruló. 2615.
Carco F.: Hurok. 2616.
Carco F.: Kokain. 2617.
Dickens: Chuzzlewit Márton. 2618.
Drasche: Dorilas. 2619.
David M.: Liselotte. 2607.
Clyn: Ó tudja mért. 2606.
Eschreith: Malomherceg. 2620.
A. France: Irókról. 2621.
Raul France: Nővények élete. 2623.
Gárdonyi: Istén rabjai. 2622.
Gorkij: Beszűg. 2624.
Gáll Mózes: Legkisebb leány. 2611.
Hankland: Végzet fonaia. 2625.
Hollstein: Katóka utazása. 2610.
Marden: Hogyan érünk célt az életben. 2626.
Mereskovszkij: Hattyuölő. 2627.
Pakots József: Hódító asszony. 2628.
Semere: Démon. 2629.
Tábori: Lilike már nagy lány. 2609.
Slopes M. C.: Szerelmi élet a házasságban. 2614.
Ohnet: Régi harag. 2605.

Gummibocskor

célra alkalmas régi autogummi kerekek kicsinyben és waggontételben, valamint kész gummibocskorok raktáron.

Mosse

Emeric Mayrovits
Arad, Bul. Regele Ferdinand 1. No. 10.